

Seat No. : _____

NN-116

November-2025

B.A., Sem.-III

Major-DSC-C-SAN-232 : Sanskrit

(As per NEP-2020)

(A : संज्ञाप्रकरण लघुसिद्धान्तकौमुदी तथा एकादश वैयाकरण संक्षिप्त परिचय)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

सूचना : द्वैरेक प्रश्न समान गुण धरावे छे.

Instruction : All questions carry equal marks.

1. लघुसिद्धान्तकौमुदीनो विस्तृत परिचय आपो. 10
1. Give a detailed introduction to लघुसिद्धान्तकौमुदी ।
अथवा/OR
प्रक्रियाग्रन्थोभां लघुसिद्धान्तकौमुदीनुं भूत्त्व वर्णवो. 10
Describe the importance of लघुसिद्धान्तकौमुदी in the texts of the process.
2. गभे ते भे सूत्रो सविवरएा समञ्जवो. 10
2. Explain any **two** Sutras in detail.
 - (1) हलन्त्यम् । १-३-३
 - (2) आदिरन्त्येन सहेता । १-१-७१
 - (3) ऊकालोऽज् ह्रस्व-दीर्घ-प्लुतः । १-२-२७
 - (4) नीचैरनुदात्तः । १-२-३०
3. गभे ते भे सूत्रो सविवरएा समञ्जवो. 10
3. Explain any **two** Sutras in detail.
 - (1) समाहारः स्वरितः । १-२-३१
 - (2) तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णम् । १-१-९
 - (3) परः सन्निकर्षः संहिता । १-४-१०९
 - (4) सुमिडन्तम् पदम् । १-१-१४
4. वामन-जयादित्य विशे जएावीने काशिकानो संपूर्ण परिचय आपो. 10
4. Give a complete introduction to काशिका by telling about वामन-जयादित्य.
अथवा/OR
नागेश भट्टनो परिचय आपीने तेमनी परिभाषेन्दुशेखर कृति विशे जएावो. 10
4. Introduce नागेशभट्ट and tell about his work परिभाषेन्दुशेखर.

5. नीयेना प्रश्नोना योज्य विकल्प पसंद करी लभो : (गभे ते दस)

5. Write the following questions by choosing the correct option. (any Ten)

(1) व्याकरणे _____ गणवाभां आवे छे.

Grammar is considered _____. (वेदाङ्ग, वेदान्त, वेदसूत्र)

(2) पाणिनिञ्चे _____ नी रच्यना करी छे.

Panini has composed the _____. (पञ्चाध्यायी, समाध्यायी, अष्टाध्यायी)

(3) वरदराजे लघुसिद्धान्तकौमुदीभां अष्टाध्यायीना _____ सूत्रो पर वृत्ति रथी छे.

(सम्पूर्णा, आंशिक, परिभाषा)

Varadaraja has formulated a वृत्ति on the _____ sutras of अष्टाध्यायी in लघुसिद्धान्तकौमुदी. (Complete, Partial, परिभाषा)

(4) _____ अे अनुनासिक वणो छे.

_____ are nasal letters. (ङणमन, कखगघङ, ह्यवरट)

(5) अक्षरसमाम्नाय भां _____ धत्संज्ञक वणो रडेलां छे.

There are _____ इत्संज्ञक वर्णाः in अक्षरसमाम्नाय ।

(14, 15, 16)

(6) ताल्वादि स्थानोभां उंचेथी उच्यारता स्वरने _____ स्वर कडेवाभां आवे छे.

A vowel pronounced high in the ताल्वादि is called a _____ .

(उदात्त, अनुदात्त, स्वरित)

(7) अष्टाध्यायी अनुसार जेनुं विधान करवाभां आवे छे तेने _____ कडेवाय छे.

According to अष्टाध्यायी, that which is stated is called a _____ .

(व्यवधान, संविधान, प्रत्यय)

(8) अणुदित्सवर्णस्य चाऽप्रत्ययः भां अण् प्रत्याहारभां _____ सभजवानुं छे.

In अणुदित्सवर्णस्य चाऽप्रत्ययः, here अण् प्रत्याहारे understood _____ .

(पूर्वणकार, परणकार, अन्यणकार)

(9) स्वरथी व्यवधान नही पाभेलां वणोनी _____ संज्ञा थाय छे.

Only consonants without vowels are used as _____ .

(संहिता, संयोग, पद)

(10) वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदीना रचयिता _____ छे.

The author of the वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी is _____ .

(भट्टोजि दीक्षित, वरदराज, जगन्नाथ)

(11) वाक्यपदीयम्ना रचयिता _____ छे.

The author of the वाक्यपदीयम् is _____ . (वरदराज, जगन्नाथ, भर्तृहरि)

(12) महाभाष्यनुं विभाजन _____ भां थयुं छे.

महाभाष्यम् is divided into _____ . (सूत्र, वार्तिक, आह्निक)

Seat No. : _____

NN-116

November-2025

B.A., Sem.-III

DSC-C-SAN-232 : Sanskrit

(As per NEP-2020)

(New)

(A : काव्यप्रकाशः उल्लासः १, १०)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

सूचना : अध्या प्रश्नो समान गुण धरावे छे.

Instruction : All questions carry equal marks.

1. काव्यप्रकाशना आधारे 'काव्यप्रयोजनानि' समझवो. 10
1. According to Kavyaparakasha, explain the 'काव्यप्रयोजनानि'.
अथवा/OR
1. कवेः सृष्टिः ब्रह्मणः सृष्टिः च – सविस्तर समझवो. 10
1. Explain in detail – कवेः सृष्टिः ब्रह्मणः सृष्टिः च.
2. आचार्य भम्भटानुसार काव्य प्रकारोनी सोदाहरण यर्था करो. 10
2. According to Acharya Mammata, discuss the types of poetry with suitable examples.
अथवा/OR
2. तददोषौ शब्दार्थौ सगुणावनलंकृती पुनः कापि – समझवो. 10
2. Explain – तददोषौ शब्दार्थौ सगुणावनलंकृती पुनः कापि
3. नीचे आपेल अलंकारोमांथी कोर्पणु ओ अलंकार सोदाहरण समझवो : 10
3. From the following alankars, explain any **two** alankars with examples :
(1) अपहृतिः
(2) निदर्शना
(3) उपमा
(4) श्लेषः
4. आचार्य भम्भट अने काव्यप्रकाशनो परिचय आपो. 10
4. Give an introduction of Acharya Mammat and Kavyaparakash.
अथवा/OR
4. काव्यप्रकाशना द्विकर्तृत्व विषयक मतोनी यर्था करो. 10
4. Discuss the opinions about the dual authorship of Kavyaparakash.

5. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ આપો. (કોઈપણ દસ)
5. Write the answer by choosing the correct option. (any ten)
- (1) બ્રહ્માની સૃષ્ટિમાં કેટલાં રસ છે ?
 (a) નવ (b) અષ્ટ (c) ષડ્
 - (2) કાવ્યપ્રયોજનોમાંથી કયું પ્રયોજન કાવ્યનું નથી ?
 (a) શિવેતરક્ષતયે (b) લાભે (c) યશસે
 - (3) શબ્દાર્થો સહિતૌ કાવ્યમ્ - કાવ્યની આ વ્યાખ્યા કયા આલંકારિકની છે ?
 (a) વામન: (b) ભામહ: (c) દણ્ડી
 - (4) કાવ્યના કેટલા પ્રકારો છે ?
 (a) ૧ (b) ૬ (c) ૩
 - (5) કાવ્યસ્ય હેતુ: ન તુ હેતવ: - આ વિધાન સત્ય છે ?
 (a) સત્યમ્ (b) અસત્યમ્ (c) સત્યાસત્ય
 - (6) “ધ્વનિકાવ્ય”નું અન્ય નામ શું છે ?
 (a) ઉત્તમકાવ્યમ્ (b) મધ્યમકાવ્યમ્ (c) ચિત્રકાવ્યમ્
 - (7) અર્થાલંકાર કાવ્ય પ્રકાશના કયા ઉલ્લાસમાં આવે છે ?
 (a) પ્રથમોલ્લાસ: (b) નવમોલ્લાસ: (c) દશમોલ્લાસ:
 - (8) મન્યે, શઙ્કે, ધ્રુવમ્, પ્રાય:, ઇવ વગેરે શબ્દો દ્વારા કયો અલંકાર દર્શાવાય છે ?
 (a) અપહ્રુતિ: (b) ઉત્પ્રેક્ષા (c) ઉપમા
 - (9) રામરાવણયોર્યુદ્ધં રામરાવણયોરિવ - આ ઉદાહરણ કયા અલંકારનું છે ?
 (a) નિર્દર્શના (b) અનન્વય: (c) રૂપકમ્
 - (10) રસસંપ્રદાયના પ્રણેતા કોણ છે ?
 (a) ક્ષેમેન્દ્ર: (b) આનન્દવર્ધન: (c) ભરતમુનિ:
 - (11) “વાગ્દેવતાવતાર:” તરિક્કિ કોણ પ્રસિદ્ધ છે ?
 (a) મમ્મટ: (b) અભિનવગુપ્ત: (c) કાલિદાસ:
 - (12) કાવ્ય પ્રકાશ ઉપર ભીમસેને કઈ ટીકા લખી છે ?
 (a) પ્રદીપ: (b) સુધાસાગર: (c) કાવ્યપ્રસાર: